

2012-02-20

Verksledningen
Harald Svensson
Enheten för idisslare och gris
Gunnar Palmqvist

Antal förprovade platser för olika djurslag under 2011

Jordbruksverket ställer årligen samman uppgifter om antalet djurskyddsgranskningar som gjorts av länsstyrelserna. Djurskyddsgranskning (förprovning) av stallar måste göras innan ny- till- eller ombyggnadsåtgärder genomförs. Erfarenhetsmässigt kommer förprovade platser i regel också att resultera i genomförda investeringar. Redovisningen blir därför en god indikator på viljan att investera i byggnader för animalieproduktionen. Dock bör det påpekas att åtgärder i stallar som förprovats under 2011 i många fall genomförs först under 2012 eller senare.

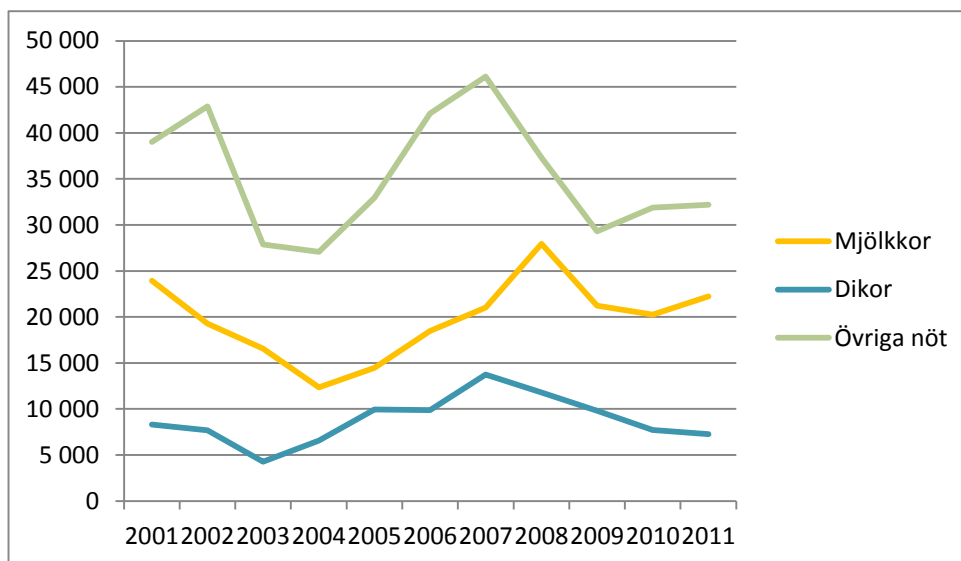
I bilaga redovisas en fullständig statistik över verksamheten. I texten nedan är utgångspunkten antal platser eller antal stallavdelningar som berörts av förprovning.

1. Nötkreatur

Antalet förprovade platser för mjölkkor har uppvisat en ökning från cirka 15 000 platser 2004 och 2005 till ca 20 000 platser 2009 och 2010. Under 2011 blev det drygt 22 000 platser. Den topp som noterades 2008 med ca 28 000 platser sammanfaller väl med de höga mjölkpriserna under 2007 och 2008. De drygt 22 000 platser som förprovats under 2011 ska ställas i relation till antalet mjölkkor som uppgår till ca 350 000. Kvoten mellan antal mjölkkor och antal förprovade platser motsvarar en livslängd hos investeringarna på 16 år.

Utvecklingen av antalet förprovade platser för dikor uppvisade i stort sett årliga ökningarna från 2001 och fram till toppåret 2007 med nästan 14 000 platser. Därefter har antalet fallit och uppgick 2011 till 7000. Antalet dikor uppgår till drygt 180 000. Kvoten mellan antal dikor och antal förprovade platser motsvarar en livslängd hos investeringarna på drygt 25 år.

Antalet förprovade platser för övriga nötkreatur (ungdjur) har varierat starkt mellan åren, men mönstret är relativt lika utvecklingen för mjölkkor. Under 2009 och 2010 har antalet förprovade platser uppgått till ca 30 000. Under 2011 ökade antalet till 32 000.

Figur 1. Antal förprovade platser för nötkreatur

De län som hade flest förprovade platser för mjölkkor 2010 var i fallande ordning Västra Götalands, Kalmar, Skåne, Jönköpings, Gotlands, Östergötlands och Hallands län. De länen hade minst 1000 förprovade platser var. Sedan 2004 märks en tydlig trend mot att det är fler större stallavdelningar för mjölkkor som förprovade. För den minsta storleksgruppen, under 40 mjölkkor, har antalet varierat mellan 30 och 50, medan den större storleksgruppen, minst 80 mjölkkor, har ökat från 75 till 145 mellan 2004 och 2011. Under bl.a. 2008, med totalt sett ett stort antal förprovade platser, uppgick antalet stallavdelningar i denna större storleksgrupp till 176.

Från 2010 redovisas materialet för den största storleksgruppen i fler klasser än tidigare.

	<40	40-79	>79	80-119	120-159	160-199	200-400	>400
2011	45	57	157	56	46	27	24	4
2010	33	73	147	65	37	20	22	3
2009	37	78	133					
2008	54	100	176					
2007	29	91	142					
2006	35	100	138					
2005	38	105	99					

Tabell 1. Antal förprovade stallavdelningar för mjölkkor

Den trend mot större stallavdelningar som är tydlig inom mjölkproduktionen förekommer inte för stallavdelningar för dikor. Den dominerande storleksgruppen utgörs av stallavdelningar mellan 20 och 39 kor. Det kan noteras att antalet förprovade anläggningar i storleksgruppen om minst 80 dikor uppgår till ca 25 mot uppåt 50 för några tidigare år.

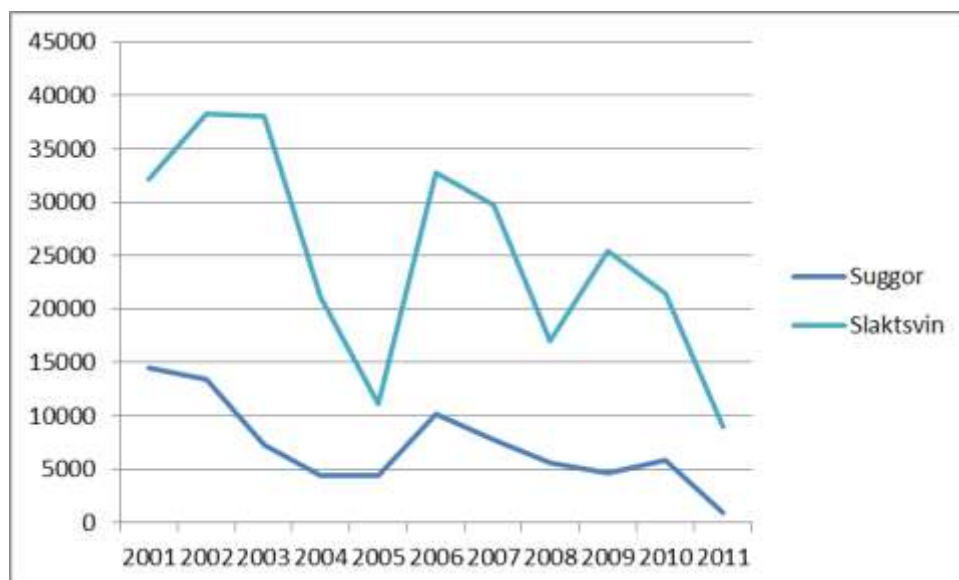
	<20	20-39	40-79	>79	80-159	160-200	>200
2011	37	67	57	24	20	1	3
2010	61	85	49	25	18	6	1
2009	50	78	48	45			
2008	71	112	69	46			
2007	70	91	81	53			
2006	59	86	40	44			
2005	51	79	48	44			

Tabell 2. Antal förprovade stallavdelningar för dikor

2. Grisar

Generellt sett är trenden avtagande för förprovningar för utrymmen för grisar. En fortsatt minskning under 2011 är inte oväntad mot bakgrund av det lönsamhetsförhållande som gällde särskilt runt årsskiftet 2010/11. Antalet förprovade platser för suggor har varierat mellan ca 5000 och ca 15 000 sedan 2001. Under 2011 uppgick antalet till 900. Antalet suggor uppgick i juni 2011 till ca 150 000. Det är alltså uppenbart att investeringarna är mycket låga i förhållande till antalet djur.

För slaktgrisar har variationen varit ännu större, mellan drygt 10 000 och nästan 40 000 platser. Under 2011 blev antalet förprovade platser för slaktgrisar 9 000. Antalet slaktgrisar 2011 enligt juniräkningen uppgick till ca 900 000. Även för slaktgrisar gäller således att investeringarna är mycket låga i förhållande till antalet djur.

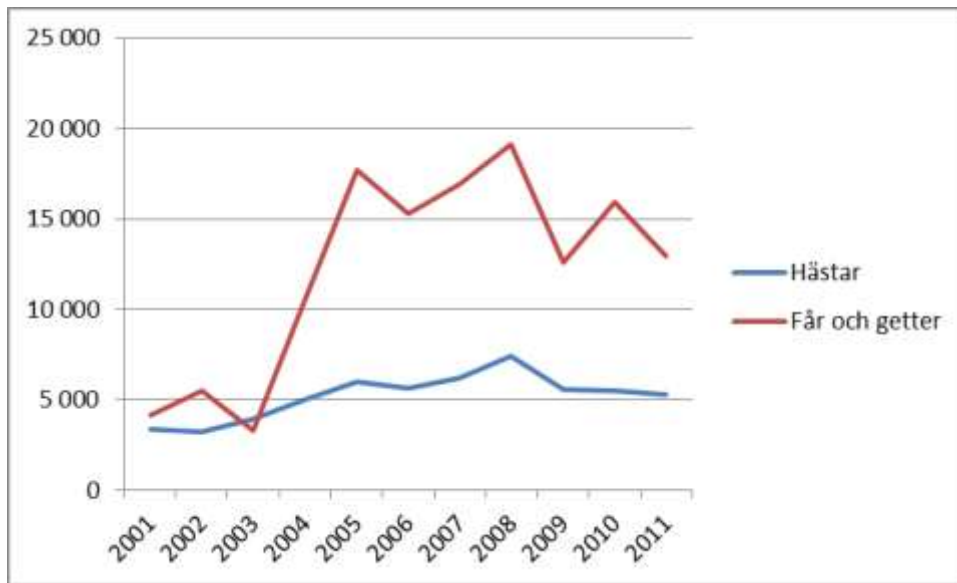

Figur 2. Antal förprovade platser för grisar

3. Får och getter samt hästar

Antalet förprovade platser för får och getter ökade starkt i samband med frikopplingen av direktstöden. Fram till 2003 låg antalet förprovade platser på ca 5000 per år. Från 2005 har detta antal ökat till drygt 15 000 per år. Under 2009 till 2011 har antalet minskat något och blev 2011 13 000 förprovade platser.

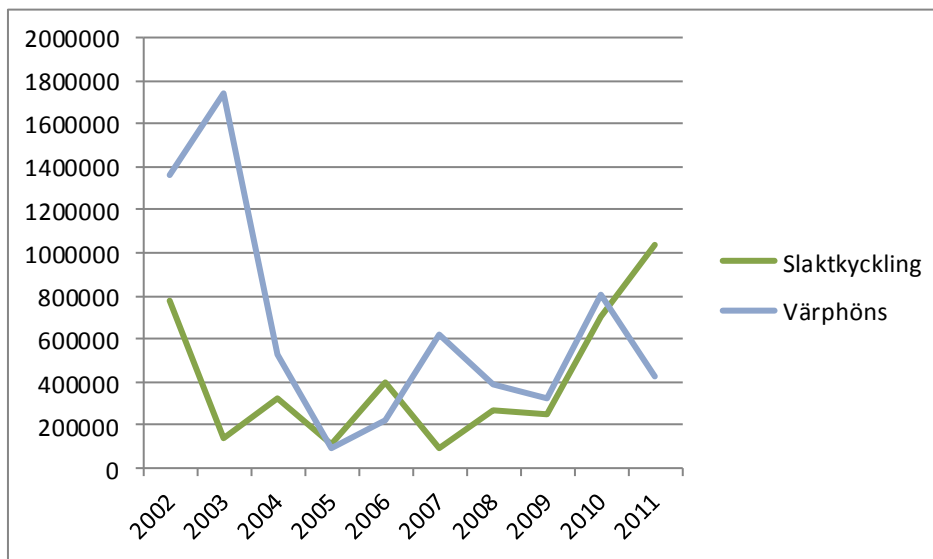
Antal förprovade platser för hästar steg från drygt 3000 till drygt 7000 mellan 2001 och 2008. Från 2009 har tendensen varit vikande och för 2011 blev antalet förprovade platser drygt 5000.

Figur 3. Antal förprovade platser för hästar samt får och getter

4. Värphöns och slaktkyckling

Antalet förprovade platser för slaktkyckling och värphöns varierar starkt mellan åren. För 2011 märks en stark ökning för slaktkyckling jämfört med tidigare år.

Figur 4. Antal förprovade platser för slaktkyckling och värphöns